

**До Юлиян Попов,
Министър на МОСВ**

ИСКАНИЯ **от членовете на Сдружение “Дишай, Русе”**

Уважаеми г-н Министър,

Във връзка с Вашето посещение в Русе и запознаване детайлно с проблемите на въздуха в нашия град, отправяме консолидираните си искания, които са във Вашите компетенции.

1. Изготвяне на анализ на текущото състояние на въздуха в Русе - какви вещества съдържа, какви са техните концентрации и смесване/реакция, с оглед на специфичните местни производства	1
2. Повишаване експертния капацитет и техника на РИОСВ и ИАОС, чрез увеличаване на щат, обновяване на инструментариума и назначаване на специалисти по индустриална химия	2
3. Осъвременяване на законодателството в областта на опазването на околната среда, контрола и административно-наказателната отговорност на предприятията-замърсители	2
4. Промени в комплексните разрешителни	3
5. Съвместна работа на МОСВ с МЗ и МТСП	3
6. Да се промени политиката за многократни предписания на РИОСВ и да се премине към налагането на ефективни и строги санкции на предприятията замърсители.	3

1. Изготвяне на анализ на текущото състояние на въздуха в Русе - какви вещества съдържа, какви са техните концентрации и смесване/реакция, с оглед на специфичните местни производства

- а. Сформиране на междуведомствена експертна работна група за обследване на потенциални замърсители, подобно на тази от 2016 г. (БАН - Институт по инженерна химия, Съюз на химиците в България, Национален институт по метеорология и хидрология/Софийски университет, Областна администрация - Русе, Регионална инспекция по околната среда и водите - Русе, Регионална здравна инспекция - Русе, Регионална лаборатория - Русе към Главна дирекция “Лабораторно-аналитична дейност”, Регионална дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението”, Областна дирекция на МВР - Русе и Община Русе, Национален център по обществено здраве и анализи, Инспекция по труда);
- б. Да се предложи въвеждане на съвременни/ алтернативни измервателни методи и техника за количествена оценка на състава на атмосферния въздух;
- в. Представител на сдружение “Дишай, Русе” да участва в експертната група.

2. Повишаване експертния капацитет и техника на РИОСВ и ИАОС, чрез увеличаване на щат, обновяване на инструментариума и назначаване на специалисти по индустриална химия

- a. Взаимодействие и синхронизация между РИОСВ и ИАОС - сформирани на общи екипи за денонощен контрол;
- b. Да се назначи необходимият брой експерти и подсури адекватното им заплащане за 24-часов контрол над индустриалните зони и с бърз достъп до предприятията;
- c. Да се предостави директна връзка на гражданите с назначения 24-часов екип за своевременна реакция при подаване на сигнали;
- d. Да се модернизира/ осъвремени/ автоматизира системата за регистриране на сигнали и да се осигури лесно проследима, публично достъпна история, която в почти реално време да показва данни (час на подаване на сигнала, час на реакция/ обход и предприети мерки/ протоколи/ предписания и постигнати резултати);
- e. РИОСВ и ИАОС да се оборудват със съвременен измервателен инструментариум, отговарящ на най-добрите техники, одобрени в ЕС, и съобразен с конкретните промишлени производства и резултатите от анализа на работната група по т. 1 (напр.: дронове със сензори, IR камери, газанализатори, инфрачервена спектроскопия и др.)
- f. За нуждите на град Русе да се предостави за постоянно мобилна акредитирана (сертифицирана и калибрирана) измервателна техника за следене на замърсителите спрямо анализа от т. 1.

3. Осъвременяване на законодателството в областта на опазването на околната среда, контрола и административно-наказателната отговорност на предприятията-замърсители

- a. Да се транспонират спешно последните препоръки на СЗО от 2021 за Качеството на атмосферния въздух (NO₂, ФПЧ и др.) в българското законодателство;
- b. Да се ревизират съществуващите норми (напр. Наредба 14 и др.), като се включат установените вещества от анализа от т. 1 и се въведат по-ниски прагове;
- c. МОСВ да изготви и предложи в най-кратък срок проект за "Закон за миризмите", с възможност за индивидуализиране на нормите на общинско ниво;
- d. Взаимодействие и синхронизация между РИОСВ и ИАОС (сформирани на общи екипи за денонощен контрол и повишаване правомощията на РИОСВ по отношение на измерванията);
- e. Санкциите да се определят като процент от годишния оборот на замърсителя, при всеки рецидив - удвояване на процента от предходно наложената санкция;
- f. Временно спиране на производството и/ или цялостно прекратяване на дейността на предприятия, които системно замърсяват околната среда;

- g. Инициране на промяна в ЗООС за отнемане на комплексно разрешително при установяване на нерегламентирани и незаконно построени инсталации в производството (напр. байпаси);
- h. Съвместно с МРРБ да се иницират промени в ЗУТ и ЗООС, така че да се смятат за незаконно строителство работещите инсталации и площадки, които не са приети с акт 16 и към същите да се подходи законосъобразно: да бъдат демонтирани или да бъдат изпълнени по проект до състояние, отговарящо на законите на Р България.

4. Промени в комплексните разрешителни

- a. Да се въведе постоянно измерване на емисии, като се поставят измервателни уреди на изходни точки (комини, зауствания и др.), от които е възможно да се извършват нерегламентирани изпускания (вкл. и чрез байпасиране на филтри);
- b. Да се изиска от операторите с КР да се инсталира акредитирана станция за следене на изпусканията от тях замърсители (специфични за производството), чиято локация е съобразена с посоката на типичните въздушни течения;
- c. За потенциалните замърсители минимум веднъж годишно да се наблюдава цял цикъл на производство при пълен капацитет/ максимално натоварване, като се извършват съответните измервания;
- d. Периодични проверки на КР за тяхното съответствие с най-добрите налични техники в ЕС;
- e. Проверка дали наличните пречиствателни съоръжения съответстват на производствения капацитет.

5. Съвместна работа на МОСВ с МЗ и МТСП

- a. Анализ на работната среда в производствата на територията на гр. Русе с изследване на химическото замърсяване по време на работния процес;
- b. Изследване на здравословното състояние на работещите за наличието/отсъствието в организмите им на вредни вещества, характерни за съответното производство.

6. Да се промени политиката за многократни предписания на РИОСВ и да се премине към налагането на ефективни и строги санкции на предприятията замърсители.

Моля писмено да уведомите екодружение "Дишай, Русе" за предприетите мерки и планираните срокове за изпълнение на представените искания.

гр. Русе,
07.01.2024 г.

С уважение,
Ростислав Кандиларов,
Председател на "Дишай, Русе"